
MAR DEL NORT.
FRETUM HUDSON
NOUA BRITANNIA
META INCOGNITA
GROENLANDIA
YSLANDIA
OCEANUS
DEUCALEDONIUS
NORVEGIA
SCOTIA
MARE GERMANICUM
Mare Britannicum
AMERICÆ SEPTENTRIONALIS PARS
Noua Canada
Novelle Biscaie
Golfe del S Louys
VIRGINIA
MARE VIRGINIUM
COSTA DE LA FLORIDA
GOLFO DE NUEUA ESPAÑA
NUEUA ESPAÑA
MARE ATLANTICUM
MAR DEL NORT
Tropicus Cancri
C de Finesterre
Madrid
Paris
Mare Aquitanicum
C de S Vincent
Fretum Gibraltar
Canariæ I Olim Fortunatæ
BARBARIA
MAROCO
AFRICÆ PARS
Arguyn regio
C. Blanco
GENEHOA
MANDINGA
GUINEA
ORA GUINEÆ
I. de C. Verde offte Soute Eylanden
Ve nezuela
Nueva Andalusia
Circulus Æquinoctialis
OCEANI ÆTHIOPICI
MAR DEL ZUR
Millaria Germanica Communia

Pugsley 3.

MAR DEL NORT
SIVE
MAGNUM MARE
SEPTENTRIONALE,
Aut Oceani totum Terrarum Orbem ambientis,
PRIMA PARS.

SECUNDO in hanc quintam partem introductionis capite Oceani magni, qui totum Terrarum Orbem ambitu suo cingit, hodierno tempore usitatam, secundum quatuor Mundi plagas, divisionem enarravimus, eamque in quatuor partes Mare universum distinguere diximus. Oceanus itaque universalis, ut distributionem illam sequamur, quatuor has portiones complectitur: *Mar del Nort*, sive Mare Septentrionale; *Mar d' Ethiopia*, seu Mare Æthiopicum; *Mar d' India*, vel Mare Indicum; & *Mar del Zur*, aut Mare Pacificum. His accedunt Maria duo, quorum alterum terras Polo Arctico subjectas alluit, alterum Regiones sub Polo Antarctico sitas humectat. Hæc utrumque orbis verticem Polarem, Arcticum puta, & Antarcticum constituunt, & duabus tabellis aspectui exponuntur, quarum una verticem Arcticum complectens, quatuor partibus Oceani universalis præmissa est, altera verò quæ verticem Antarcticum continet, easdem subsequitur. Tabellis igitur sex universalibus totum Oceanum absolvimus, cæteris autem sequentibus particulares, & peculiares universalium partium portiones oculis subjicimus.

MAR DEL NORT. Fines ejus.

MAR DEL NORT, sive Oceanus magnus Septentrionalis prima pars est Oceani universalis totius Mundi litora legentis, & inter Veterem, ac Novum Orbem, id est, inter Europam & Africam ab unâ, & Americam ab alterâ parte situs, à 66, latitudinis Gradu initium suum sumit, atque ad Æquatorem usque se extendit. Complectitur autem Mare Germanicum Germaniæ oras alluens, Oceanum Caledonium, qui Scoticis & Hybernicis litoribus finitimus est, Oceanum Gallicum Galliæ Regno vicinum, & Oceanum Atlanticum Hispaniæ & Africæ litus Occidentale lavantem, quæ maria omnia Occidentale Europæ & Africæ latus pulsant. Continet idem omnia cætera maria, quæ Orientali Americæ, aut Occidentalis Indiæ lateri proxima, à Davis Freto secundum litora, usque ad Æquinoctialem lineam descendunt. *Mar del Nort* vulgò à Nautarum grege appellatur, eò quod Boreale Æquatoris latus occupans omne illud spacium complet, quod à dextro, aut Septentrionali Æquatoris latere, ad Poli Borealis verticem usque recedit. De motu ejus peculiari in tertio Introductionis capite pluribus disseruimus.

Triplex Mundi totius litus, Europæum nempè, Africanum, & Americanum magna hæc aquarum colluvies feriens ordine hîc recensenda & explicanda sic se habet:

Oceanus Germanicus.

Oceanus Germanicus à nautis Belgis & Germanis **de Noord-Zee** appellatus prima Septentrionalis Oceani magni pars est, & initio facto Drunthemio, quod Norwegiæ oppidum haud ignobile in extremis ejus finibus statuimus, Regni istius litora præterlapsus propè **Ter Neus**/ promontorium nauticæ turbæ notissimum inter Norwegiam & Jutiam Regiones in terram irrumpit, ac vasto sinu aquas suas effundens Mare Balthicum efficit, quod nominibus **der Belth**/ & **de Oost-Zee** apud nauticum genus innotuit. Faucium, per quas ipsi in terram aditus patet, inter Jutiam & Norwegiam sitarum latitudo 14, aut 15, milliaria Germanica conficit, ipsaque inter utrumque promontorium **Ter Neus** Norwegiæ, & Schagam Jutiæ linea transversa viginti quinque milliarium Germanicorum distantiam continere dicitur. Porrò Oceanus commemoratus Jutiæ & Holsatiæ oras maritimas præterfluens ad Albis fluvii Ostium pergit, & ab eo discedens Germaniæ superioris, & inferioris litoribus superatis, propè Fretum illud angustum, quod Angliam & Galliam disjungit, latus suum Orientale terminat; Latus verò ipsius Occidentale Anglicis & Scoticis litoribus coërcetur. Ingentem huic Mari famam conciliat incredibilis commerciorum & negotiorum frequentatio, quæ plures Europæ gentes, Anglos puta, Hollandos, Germanos, Danos, & Suecos exercet, ac singulis annis halecum, Asellorum majorum, ac Balænarum capturâ pariter, ac navigatione per Mare Balthicum atque in Moscoviam incredibile lucrum parit. Tanta enim navium omnis generis mercium oneratarum multitudo hunc Oceanum permeare, & remeare solet, ut apud rei nauticæ imperitos vix fidem invenire queat, qui hoc ipsis affirmare vellet. Nos fusiore & latiore commemoratione in peculiari hujus Maris descriptione omnium, quæ ad illud pertinent, mentionem faciemus.

Oceanus Caledonius.

Oceanus Caledonius seu Mare Scoticum altera Oceani magni Septentrionalis pars, Occidentali Scotiæ litori & Hyberniæ regno obversus, à Valerio Flacco Oceanus Caledonius nuncupatur; Nomen forsan sumpsit à Caledoniis populis, qui asperos Scotiæ extremæ montes incoluerunt; aut à grandi silva Caledonia, quæ montibus asperis insidens extremam Maris oram attingit. Ex Latinis authoribus colligere est, Scotiæ regnum apud antiquos Caledoniæ nomine gavisum esse, unde & Britannis Epitheton Caledonii impositum quis auguraretur. *Quinte Caledonios Ovidi visure Britannos*. Martialis est versus in Amphitheatro, qui huic opinioni suffragari videtur, tu & alius ejusdem, *Nuda Caledonio sic viscera præbuit Urso*, quem in eodem loco invenire est. Ut igitur & populi Scotiæ Caledonii appellati, & grandes Ursi silvarum asperarum incolæ idem nomen sibi acquisivêre, itâ etiam facili conjecturâ assequi possumus, pari ratione Mare eidem Regioni conterminum inde denominationis suæ particeps factum esse. Erroris itaque cum doctissimo Philippo Cluverio eos meritò accusamus, qui falsâ Ptolomæi lectione seducti Deucaledonium hunc Oceanum perperam appellant. Authoris laudati Introductio in universam Geographiam consulatur, in cujus cap. 10. lib. 1. haud exigui momenti rationibus à veritate aberrans hæc opinio castigatur.

Fretum

rum beluarum capturam nautis nostris nihil non audentibus usitatam recenset. Singulis annis remotus ille terræ angulus toto orbe divisus cujus terræ glacie perpetuâ constrictæ nullos præter Ursos & Vulpes, aut pauca alia animalia incolas admittunt, insignem navium ex Galliâ, Angliâ, Daniâ, aliisque locis, ac Hollandiâ præcipuè advolantium numerum cernit, audaciamque ingentem, ac studium indefessum tot gentium, quæ beluis istis immanibus mirâ alacritate insidias struunt, admiratur. Maria Spitzbergam, Groenlandiam cæterasque Poli Arctici terras alluentia navibus complent, balænas audaci ausu captas dissecant, ex dissectis frustis pinguedinem excoquunt, eamque secum domum vectitant.

Tertium.

Tertium lignorum ad navium ædificationem, ædium terrestrium structuram, focumque calefaciendum necessariorum causâ partim instituitur, partim asellos, & alios pisces arefactos petendi gratiâ frequentatur. Hollandia sola, ut de aliis Europæis Regionibus nihil dicam, aliquot centum naves quotannis ejusmodi mercibus onerandas in Norvvegiam mittit, quibus verno æstivo, & autumnali tempore ter, aut quater iter hoc iterantibus non de lignis solum, quæ ad commemoratos usus requiruntur, verum etiam de piscibus aëre induratis Hollandi sibi prospiciunt. Voce **Stock**/ baculum, & **Visch** piscem Germani & Belgæ designant, compositoque illo vocabulo **Stock-Visch** piscem innuunt, qui mense Januario captus, & baculo expansus frigidissimi aëris beneficio siccatur, atque ideò Baculi piscis ipsorum linguâ meritò vocatur. Stupidum ac vervecum in patriâ natum hominem ob simplicem ejus stoliditatem **Stock-Fisch** appellando eædem gentes salsè ridere solent.

Terrarum Arcticarum natura & proprietas. Nova Zemla, Spitzberga, & Groenlandia.

Quantum ad recens inventarum illarum Terrarum, Novæ Zemlæ, puta, Spitzbergæ, & Groenlandiæ naturam ac proprietates attinet, frigidæ, incultæ, ac nive & glacie sunt opertæ, quibus gelida aëris temperies fructuum ferendorum, aut graminis emittendi fertilitatem planè negavit. Balænarum, & similis farinæ beluarum vastarum numerus tantus Septentrionalem illum terris istis Polaribus Oceanum vicinum incolit, ut fidem ferè superet. In litoribus, quæ nautæ legerunt, & inspexerunt, præter Ursos, Vulpes, & Cervorum quoddam genus, quibus Rangiferorum aut **Renthiere** à Germanis, & **Rhenen** à Belgis nomen impositum est, animalia alia nulla visa sunt. Rangifer animal est adeo celer, ut citatissimo & ferè incredibili cursu nescio quantum itineris intervallum unius diei spacio emetiri queat. In Lappia & Samojedâ trahæ junctum incolas velocissimè, quo volunt, per montes, ac valles nive, ac glacie concretas provehit.

Finmarchia, Lappia, & Samojeda.

Finmarchia, Lappia, & Samojeda incolis non destituuntur, sed eos pauperes, & ferè steriles terræ alunt. Finmarchia Danici Sceptri jugo se submisit, Lappiæ Sueci imperant, Samojedas Moscowitæ subjugarunt. Gentes duriter ac parcè vivendo induratæ, ad paupertatem occalluêre; Venatione & piscatu victum, & amictum quærunt. De Magicis ipsorum artibus plura rumore incerto feruntur, quàm certò affirmantur. Æstivo tempore in plurimis harum Regionum tractibus, iis præsertim, qui Polo Arctico viciniores sunt, Sol nunquam occidit, sed indesinenti splendore eos collustrando Diem unum efficit, & noctes diurnum tempus interrumpentes planè removet. Hyberni temporis alia est ratio, cum eodem Sol, postquam Æquinoctiali lineâ superatâ ad Polum Antarcticum recessit, nunquam iterum conspiciatur, sed Luna tantum cum Astris nocturnas tenebras obscuritate suâ continuâ terras istas omnes occupantes irradiet. Bergâ in Norwegiâ Wardhusium usque 144. Norwegica aut 300. Germanica, & inde usque ad S. Nicolai Monasterium in fluvii Duinæ ostio situm 108. Norwegica, aut 200, milliaria Germanica numerantur.

Islandia.

Islandiam Insulam *Thylen*, aut *Thulen* Veterum esse plures opinantur. Circulum Arcticum verticalem habens in longitudine ad 100, milliaria Germanica se extendit, sexaginta latitudo complectitur. Incolæ pecuariam faciendo, atque in mari piscando vitam sustentant. Regiæque Majestatis Danicæ Imperio coërcentur. Litora potius incolunt, quàm ad interiores Insulæ suæ districtus se recipiant. Montes obstant perpetuâ nive rigidi, qui accuratiorem interiorum partium culturam non admittunt. Ex piscium arefactorum farinâ panis, quo habitatores vesci solent, pinsitur. Naves Hamburgo, Hafniâ, Lubecâ, Bremâ, & ex aliis Oceani Germanici civitatibus eò adventantes omnis generis mercium, panis puta biscocti, quo præcipui ac primarii Insulæ cultores vescuntur, farinæ, cerevisiæ, ferri, cupri, & panni Anglici incolas compotes faciunt, & è contrario piscibus arefactis, sulphure quod in Insula foditur, Balænarum pinguedine, butyro, sevo, carne bubulâ, coriis bubulis, pellibus vulpinis, & ovillis, & quodam panni genere **Watman** vocato, & in Insula parato onerantur. Præcipui Meridionalem Cœli plagam respicientis & Septentrionali cultioris partis portus inter cæteros eminentes sunt, *Hainaford* cum *Bellested* Regii Gubernatoris domicilio, *Strom*, *Warloswick*, *Kibbelwick*, *Buslandi*, *&* *Orback*, quæ loca frequenter navibus invisere nautis solenne est.

G9111.P5 1650 J3 RBD Map

Lu 460